

A vendégszerkesztő előszava

Foreword from the guest editor

Az Egészségfejlesztés folyóirat egészségtervezés témáját tárgyaló különszámának ötlete egy, az elmúlt év végén rendezett konferencián fogalmazódott meg. A szakmai fórum a „Városi egészség aktuális kérdései” címmel a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottságának Preventív Orvosi Tudományok Munkabizottsága és az Egészséges Városok Magyar Nyelvű Szövetsége közös szervezésében valósult meg azzal a céllal, hogy tudományágak közötti párbeszédet indítson el olyan szakemberek között, akik a városi környezet közvetlen vagy közvetett egészséghatásainak vizsgálatával, új veszélyek megjelenésével, korábbi kockázatokat felerősítő vagy gyengítő változások azonosításával foglalkoznak. A szakemberek közötti párbeszéd elindult, és az együttgondolkodás első sikerét e tematikus különszám megjelenése is jelzi. A különszám összesen tíz, az egészségtervezés és egészségfejlesztési tervezés témáihoz kapcsolódó írást tartalmaz. Az elméleti háttér tárgyalásával három írás foglalkozik. Ezek között megtalálható a tervezési módszerek különbségeinek és közös pontjainak bemutatása, a szintér alapú megközelítés, mint koncepcionális alap ismertetése, valamint az egészséget támogató közpolitika tervezési szempontból releváns jellemzőinek tárgyalása. Az elméleti háttér áttekintése mellett a különszám a gyakorlati tapasztalatok közreadása is meghatározó szerepet kap. Az olvasók számára hat közlemény kínál lehetőséget elsősorban a hazai települési egészségvédelmi tevékenységek sajátosságainak megismerésére. A szerzők saját szakmai tapasztalataikat is felhasználva mutatják be a közösségi részvételre alapozott egészségtervezés sajátosságait, az Egészségügyi Világszervezet (World Health Organization) által kezdeményezett Egészséges Városok (Healthy Cities) programot,

az egészségtervezés legújabb szakmai koncepcióját, továbbá Győr és Székesfehérvár városok évtizedes tapasztalatait, valamint azokat a nehézségeket, amelyeket a járási egészségtervezés jelenlegi törvényi kötelezettsége a járásszékhelyekre ró. Végül a településeken tervezetten megvalósítandó egészségvédelmi és egészségfejlesztési feladatok ellátásának – és így a törvényi kötelezettségnek – történő megfelelés egy lehetséges víziója következik.

A szerkesztőség és a szerzők minden igyekezete ellenére e különszám nem lehet képes a települési egészségtervezéssel kapcsolatban még hazai viszonylatban sem teljes körű képet adni. Szándékunk szerint az összegyűjtött közlemények minden érdeklődő számára olyan információbázisként szolgálhatnak, amelyben a témához kapcsolódó meghatározó fogalmak, módszerek és néhány jó gyakorlat példája megtalálható, avagy az írások a további információszerezés alapjául szolgálhatnak. Kívánom, hogy munkánk eredménye az egészségmegőrzés és az egészségfejlesztés ügyét minél több helyi közösségben segíthesse.

Vendégszerkesztőként ezúton is szeretném megköszönni minden szerző munkáját, amellyel hozzájárult, hogy az egészségtervezéssel és egészségfejlesztési tervezéssel kapcsolatos ismeretek és tapasztalatok ebben a formában is közreadhatóvá váltak. Köszönöm továbbá a főszerkesztőnek azt a megtiszteltetést, hogy e különszám szakmai szerkesztésének feladatára felkérést kaptam.

Girán János
vendégszerkesztő

*Pécsi Tudományegyetem,
Általános Orvostudományi Kar,
Orvosi Népegészségtani Intézet*